

سرکوب و نقض حقوق بشر توسط رژیم حاکم بر ایران

زندانیان زندان رجایی شهر: «محمد احمدی» را با زنجیر از زندان بردند

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

روزنامه: زندانیان سیاسی زندان رجایی شهر در تماس تلفنی با خانواده های خود از انتقال یک زندانی سیاسی به نام «محمد احمدی» از زندان رجایی شهر به یک مکان نامعلوم خبر دادند. به گزارش خبرنگار «روزنامه»، این زندانیان گفته اند که مسئولان زندان، روز جمعه 30 مرداد ماه، محمد احمدی که یک زندانی سیاسی زندان رجایی شهر می باشد را به بهانه انتقال به دادگاه! از سالن به مکان دیگری منتقل کردند. اما به گفته دیگر زندانیان، روز جمعه هیچ دادگاهی به پرونده ها رسیدگی نمی کند. به گفته دوستان زندانی محمد احمدی، در هنگام انتقال، به پای محمد احمدی زنجیر بسته بودند.

امیر ساران: در صورت عدم آزادی همسر، لبایم را خواهیم دوخت

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

روزنامه: یک زندانی سیاسی در زندان رجایی شهر کرج با دادن اخطار به جمهوری اسلامی در مورد بازداشت همسرش گفته است که لبایم را به نشانه اعتراض خواهد دوخت. به گزارش خبرنگار «روزنامه»، امیر ساران یکی از زندانیان سیاسی زندان رجایی شهر که در پی بازداشت همسرش در تجمع روز سه شنبه 27 مرداد گروهی از خانواده های زندانیان سیاسی در برابر دفتر سازمان ملل در تهران، در زندان رجایی شهر به صف اعتصاب کنندگان غذا پیوسته است در تماس با خانواده خود گفته است که در صورت عدم آزادی همسرش طی 48 ساعت آینده، در ادامه اعتصاب غذای خود، لبایم را به نشانه اعتراض، خواهد دوخت. امیر ساران که به جرم ایجاد یک گروه آزادیخواه در کرج از سوی دادگاه انقلاب شهریار به 8 سال زندان محکوم شده است، همینک در زندان رجایی شهر بسر می برد.

توقیف خدمات دهندگان به سه سایت اینترنتی وابسته به اصلاح طلبان در ایران

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

پس از توقیف مطبوعات اینک نوبت توقیف گروهی از خدمات دهندگان به سایت اینترنتی رویداد رسیده است. در پی تهدید و بازداشت تدریجی گردانندگان فنی سایتهای رویداد مربوط به جبهه مشارکت و سایتهای امروز و بازتاب، سایتهای نزدیک به جبهه مشارکت، از صبح دیروز دسترسی به این سایتهای غیر ممکن شد. روز گذشته سه تن از کادر فنی شرکت ارائه دهنده خدمات اینترنتی توسط اداره اماکن جمهوری اسلامی بازداشت شدند. حسین باستانی، دبیر سابق انجمن صنفی روزنامه نگاران، در مصاحبه با رادیو فردا می گوید که این اتفاق در راستای همان استراتژی است که در برخورد با مطبوعات صورت گرفت، ولی از همان زمان بعضی از خط دهندگان جناح راست یک استراتژی جایگزین و کارآتر را مطرح می کردند و آن این که به جای برخورد با روزنامه ها، ما با روزنامه نگاران برخورد کنیم، و اکنون همین کار را دارند با سایتهای هم می کنند و البته زمزمه های اینطور برخوردها هم از چند روز پیش آغاز شده بود.

نیما تمدن (رادیو فردا): پس از توقیف مطبوعات اینک نوبت توقیف گروهی از خدمات دهندگان به سایت اینترنتی رویداد رسیده است. در پی تهدید و بازداشت تدریجی گردانندگان فنی سایتهای رویداد مربوط به جبهه مشارکت و سایتهای امروز و بازتاب، سایتهای نزدیک به جبهه مشارکت از صبح دیروز دسترسی به این سایتهای غیر ممکن شده است. به گفته منابع آگاه که خواستار افشای نامشان نیستند، روز گذشته نیز سه تن از کادر فنی شرکت ارائه دهنده خدمات اینترنتی توسط اداره اماکن جمهوری اسلامی بازداشت شدند. حسین باستانی، دبیر سابق انجمن صنفی روزنامه نگاران در گفتگو با مریم منظوری از رادیو فردا توضیحاتی درباره روند تعطیلی رسانه ها در ایران می دهد. حسین باستانی (دبیر سابق انجمن صنفی روزنامه نگاران): چیزی که ظاهراً یکی دو روز است در جریان است، این است که نوعی برخورد فراتر دارد صورت می گیرد از طریق مراجعه به آی اس پی هایی که کار تجاری می کنند و با صدها جا طرف هستند و سرویس می دهند، یکی هم مثلاً سایت رویداد است. به آنها مراجعه کردند و مشخصات سایت را از آنها گرفتند و نتیجه اش هم این شده که دیگر الان ظاهراً سایت رویداد دیگر کنترلش از دست گردانندگان اصلیش خارج شده. شما وقتی که وارد آدرس سایت می شوید، یک صفحه همیشگی نیست و این کاملاً نشان می دهد که دارندگان سایت دیگر اختیار سایت را ندارند. و از آن بدتر برخوردهایی است که با افراد گرداننده سایت دارد صورت می گیرد، چه از افرادی که فقط کارهای ساده فنی انجام می دهند و چه احتمالاً افرادی که به نوعی ممکن است گردانندگان فکری سایت باشند.

مریم منظوری (رادیو فردا): آقای باستانی من آخرین خبری که داشتم دیشب سه نفر بازداشت شدند و این بازداشتها از هفته گذشته تقریباً هر روز، روزانه شاید یک نفر وجود داشته. حسین باستانی: خبرهای پراکنده ای ما شنیدیم، ولی ترجیح می دهیم که اعلام رسمی اینها از طرف دوستانی که در ایران هستند صورت بگیرد. ولی قطعاً اگر دستگیریها گسترده شود، از داخل مطلع خواهیم شد. فعلاً موثق ترین چیزی که می توان روی آن استناد کرد، همان نامه ای است که آقای محمدرضا خاتمی به معاون حوزه رئیس جمهوری نوشته و در آن توضیح داده شده که به چه شیوه ای مراجعه شده و شرکتهای کامپیوتری که به این سایت سرویس می دادند و عده ای از افراد حزب مشارکت تلفنی احضار شدند و مشخص است که حداقل یکی دو نفری هم بازداشت شدند.

م. م. : به نظر شما تعطیلی سایتهای خبری سیاسی شباهتی دارد به تعطیلی زنجیره ای مطبوعات؟ حسین باستانی: اتفاقی که الان دارد می افتد در خصوص سایتهای، در راستای همان استراتژی است که در خصوص برخورد با مطبوعات صورت گرفته، ولی از همان زمان بعضی از خط دهندگان جناح راست یک استراتژی جایگزین و کارآتر را مطرح می کردند و آن این که به جای برخورد با روزنامه ها، ما با روزنامه نگاران برخورد کنیم. این استراتژی بود که اخیراً با اعلام تفسیر جدید دادستانی مبنی بر این که شاغلان در روزنامه های توقیف شده حق ادامه فعالیت در نشریات جدید را ندارند، عملی شد. همین کار را دارند با سایتهای هم می کنند و البته زمزمه های اینطور برخوردها هم از چند روز پیش آغاز شده بود و کاملاً ما پیش بینی می کردیم، کما این که یکی از روزنامه های بسیار متنفذ محافظه کار صبح هشدار داده بود، اسم برده بود از یک تعداد افراد و معمولاً روزنامه هایی از این دست وقتی به این صراحت وارد داستانهایی می شوند، مشخص است که تحلیل نمی کنند و اطلاعاتی را دارند بیان می کنند و متأسفانه این اتفاق هم افتاد و تعدادی از سایتهایی که آنجا اسم برده بودند را داریم می بینیم که عملاً دارند با افرادش برخورد امنیتی می کنند.

پرونده زیبا(زهرا) کاظمی

وزیر اطلاعات؛ پرونده کاظمی دیگر مساله وزارت اطلاعات نیست

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

وزیر اطلاعات خبر کشف تجهیزات جاسوسی و شنود از خودرو حسین مرعشی، رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری را تکذیب کرد. به گزارش ایلنا، سایت بازتاب امروز در گزارشی آورده بود که ماموران یکی از نهادها، از خودرو مرعشی، تجهیزات شنود و ارسال، شامل میکروفون که در رادیوپخش خودرو نصب شده بود، کشف کرده اند. یونسکی در این زمینه گفت: من امروز آقای مرعشی را دیدم، اما ایشان چیزی در این مورد به من نگفتند. متأسفانه برخی از سایتهای از این خبرها منتشر می کنند و این اولین بار هم نیست. وزیر اطلاعات در پاسخ به سئوالی مبنی بر اینکه آیا وزارت اطلاعات قصد پیگیری پرونده زهرا کاظمی را ندارد، گفت: این پرونده دیگر مساله دولت نیست. وزارت اطلاعات تلاش کرد تا اثبات کند که بی گناه است و این مساله ثابت هم شده، بنابراین این مساله دیگر مساله ما نیست. وزیر اطلاعات نسبت به وضعیت دیپلمات ربوده شده ایرانی ابراز امیدواری کرد و گفت: ما می دانیم او کجاست و چه کسانی دستگیرش کرده اند. وی با بیان اینکه امروز نسبت به روزهای گذشته امیدوارتریم، گفت: دستگیرکنندگان، منافقین ایرانی نیستند بلکه منافقین دیگری هستند. یونسکی وضعیت مرزهای عراق را ناامن توصیف کرد و از مردم خواست تا زمانی که امنیت کامل در مرزهای عراق برقرار نشده است، از سفر به عراق خودداری کنند.

مواضع رژیم و جناحهای آن در مورد مهمترین تحولات ایران

محمدرضا خاتمی: نباید «بها» آغاز جنگ» بدهیم

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

گروه سیاسی شرق: «سیدمحمدرضا خاتمی» دبیرکل جبهه مشارکت با اشاره به اظهارات برخی مقام های نظامی در مورد در تیررس بودن زرادخانه های اتمی اسرائیل هشدار داد که برخی جریانهای منطقه مند هستند فضای جنگی به کشور حاکم شود. به گزارش روابط عمومی جبهه مشارکت، خاتمی که در مصاحبه هفتگی خود با سایت «رویداد» وابسته به این حزب گفت وگو می کرد، درباره مواضع جبهه مشارکت در مورد تهدیدهای متقابل ایران و اسرائیل طی هفته گذشته گفت: «ما به دو اصل اعتقاد داریم. اول آنکه، ایران نباید شروع کننده هیچ جنگی باشد و نیز نباید بهانه برای شروع جنگ بدهد و دیگر اینکه، اگر هر کس بخواهد به ایران تجاوز کند، وظیفه ملی و دینی ماست که از خاک کشور خود دفاع کنیم.»

وی افزود: «امروز ورود در جنگ شاید مشکل نباشد، اما پایان آن ممکن نیست و آنچه حادث می شود تخریب و عقب ماندگی کشور است. بنابراین به نظر ما، باید به هر نحو ممکن از جنگ اجتناب کرد. از

جمله از سخنانی که تحریک کننده است و نه بازدارنده.» خاتمی با بیان آنکه «هر کشوری باید از همه امکانات خود از جمله سلاح برای دفاع از خود و جلوگیری از بروز جنگ استفاده کند و اگر جنگی شد از همه آنها استفاده کند» در عین حال تصریح کرد: «اگر سلاحی خود باعث بروز جنگ شود، دیگر نقش بازدارنده نخواهد داشت.» وی تأکید کرد: «امروز سیاستمداران باید میداندار حل و فصل مشکلات جاری کشور باشند و مسئولان نظامی نیز در جایگاه خود قرار گیرند، تا با درایت سیاسی و نه تدبیر نظامی امور اصلاح شود.»

• اجماع جهانی علیه ایران را باید شکست

دبیرکل جبهه مشارکت همچنین درباره سرنوشت پرونده هسته ای ایران در نشست ماه سپتامبر شورای حکام گفت: «مشخص بود که با تغییر مسیر سیاست ایران در قبال انرژی هسته ای، مشکلات حل نخواهد شد بلکه ابعاد جدیدی پیدا خواهد کرد. با این وضع آمریکا توانسته است برای رسیدن به مقاصد شوم خود بیشتر کشورهای جهان را با خود همراه کند که این خطرناک است و باید به هر ترتیب اجماع جهانی علیه کشور را شکست.» خاتمی پیش بینی کرد: «از شواهد امر چنین پیداست که در این نشست پرونده ما به شورای امنیت نخواهد رفت بلکه اولتیماتومی داده خواهد شد که پس از آن با روشن شدن نتیجه مسائل دیگر مثل انتخابات آمریکا و درگیری های عراق آن گاه در این مورد تصمیم گیری خواهد شد.»

متن کامل سخنرانی سعید حجاریان در افتتاحیه هفتمین اردوی سالانه تشکیلات فرهنگی:

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

متن از پیش آماده شده سخنرانی سعید حجاریان در افتتاحیه هفتمین اردوی سالانه تشکیلات فرهنگی انجمن اسلامی دانشجویان دانشگاه تهران و علوم پزشکی با عنوان "جنبش دانشجویی و دموکراسی" قرائت شد.

به گزارش خبرنگار ایلنا، متن کامل سخنان حجاریان به این شرح است:
اگر میدان سیاست توسط يك نیرو پر شود آنگاه فضایی برای جولان دیگران باقی نخواهد ماند. همانگونه که هگل تشریح می کند رابطه خدایگان و بنده چنین است که خدایگان زمین سیاست را به طور کلی پر کرده است و برده را چون شیء می نگیرد. بردگان اشیایی هستند مانند حیوانات که در معرض تصرف ارباب قرار دارند. گاهی در دوران مدرن نیز زمین سیاست چنین می شود یعنی يك دولت تمامت خواه با برداشتن مرز میان عرصه عمومی و خصوصی تمام سیر زندگی مردمان را سیاسی می نماید و آن را تحت نفوذ خود در می آورد. در اینجا چه روشی باید به کار برد تا این فضا بشکند؟ و مجالی برای مشارکت ولو ناچیزبخشی از مردم در عرصه سیاست باز شود؟
برای پاسخ به این سؤال به دو تجربه مهم که آنرا آزموده ایم اشاره می کنیم.
1) تبلیغ مسلحانه:

بعد از کودتای 28 مرداد به خصوص بعد از سال 42 که فضای سیاسی کاملاً بسته شده بود و سیاسیون حرفه ای سیاست صبر و انتظار را در پیش گرفته بودند گروهی از جوانان که دلزده از مماشات جبهه ملی و حزب توده بودند به دنبال راه حلی می گشتند که آن را از جنبش های چریکی آمریکایی لاتین فرا گرفتند. امیر پرویز پویان با اقتباس از کارلوس ماریگلا کتاب "مبارزه مسلحانه و رد تئوری بقا" را نوشت.

و به دنبال وی احمدزاده و رهبران سازمان مجاهدین خلق به این مشی روی آور شدند. بعدها کتابی در نقد این مشی توسط تورج حیدری بیگوند به نام "تبلیغ مسلحانه" نوشته شد. منظور از تبلیغ مسلحانه این است که در جامعه ای که مردمش دچار خمودگی هستند و نیروهای سیاسی دچار انفعال و انزوا شده اند تنها راهی که وجود دارد این است که عده ای با فداکاری (فدایی) فضای سکوت و رعب را بشکنند و نشان دهند که رژیم مستقر هم چنان که می نماید پایدار و با ثبات نیست و عمل آنها گوش به گوش در جامعه پخش شود و مردم جرأت پیدا کنند که خود نیز به صحنه آیند. به خصوص نسل جوان تر که تجربه ضربات و هزینه های نسل گذشته را ندارد.

فی الواقع خلاصه این مشی را در این شعر مشهور دوران محمدرضا شاه به خوبی می توان عیان دید:
توده ها باروت هستند، توده ها منتظر شعبه شمعی هستند و این شمع جز تبلیغ مسلحانه چیز دیگری نیست. اما این مشی جز در موارد معدودی قرین موفقیت نبوده است. جز در کوبا و در بعضی کشورهای آفریقایی جواب نداده است و تنها به طرف پلیسی شدن و ملیتاریزه شدن رژیم های توتالیتر منتهی شده است.

در ایران نیز این مشی، توفیقی نداشت. این نکته لازم به ذکر آن است که باید میان مشی مسلحانه و تبلیغ مسلحانه تفاوت گذاشت، در مشی مسلحانه، گروه چریکی خود عهده دار بسیج توده ای شده و خود مستقیماً با نیروهای رژیم درگیر می شود و با ایجاد يك پایگاه لجستیکی مطمئن حملات خود را گسترش می دهد تا مناطق بیشتری را تحت تصرف درآورد. از جمله نمونه آن نیکاراگوئه بود و اخیراً هائیتی. اما در تبلیغ مسلحانه مقصود مبارزه تمام عیار با رژیم نیست بلکه فقط ایجاد يك شوک نظامی است که مردم را از رخوت درآورد و به آنها بفهماند که افسانه شکست ناپذیری رژیم تنها دروغ پردازی تبلیغاتی آن است.

2) تبلیغ مصلحانه؛

در تبلیغ مصلحانه فضای سیاسی تفاوتی با حالت قبل ندارد اما برای شکستن آن از روش‌های مسالمت‌آمیز استفاده می‌شود، چون مردم مدت‌ها در فضای رکود و جمود و انزوای سیاسی بوده‌اند و فضای بی‌اعتمادی بین آنها دامن زده شده است. گروهی که می‌خواهند فضا را بشکنند سه وظیفه را در پیش رو دارد:

- 1- ایجاد اعتماد به نفس در بین مردم و خودباوری؛
  - 2- ایجاد اعتماد به هم‌نوع (اعتماد اجتماعی) به عنوان مهمترین سرمایه اجتماعی؛
  - 3- ایجاد اعتماد به یک مرجع بیرون از دستگاه رسمی؛
- فی‌الواقع این گروه‌هایی که می‌توانند این کار را کنند انواع گوناگونی دارند که به چند نمونه آن اشاره می‌شود:
- 1- گروه خیریه وسیع (سراسری) مستقل از دستگاه رسمی؛
  - 2- یک مرجع دینی که بتواند شبکه‌ای از حوزه‌های تابع خود داشته باشد مانند کلیسای مورمونا در آمریکا و در ایران مراجع دینی؛
  - 3- شبکه‌ای از انجمن‌های اخوت که به موقع می‌توانند حرکت سیاسی هم داشته باشند یا یک سازمان غیر حکومتی مانند NGOهای محیط زیست، حقوق بشر؛
  - 4- یک حزب سیاسی اگر وجود داشته باشد؛
  - 5- انجمن روزنامه‌نگاران؛
- نمونه‌هایی در کشورهای مختلف جواب داده است، مانند اخوان المسلمین که در مصر جواب داده است یا حزب رفاه در ترکیه الگوی اخوان المسلمین را گرفت و کم‌کم سیاسی شد و روش پیامبران نیز تبلیغ مصلحانه بوده است.

مقایسه میان تبلیغ مصلحانه و تبلیغ مسلحانه؛

تبلیغ مصلحانه به صورت فرقه‌ای است اما تبلیغ مصلحانه به صورت توده‌ای است. در تبلیغ مصلحانه تمام نیروهای رژیم ساقط می‌شوند و فضای دو قطبی "با ما یا بر ما" ایجاد می‌شود. اما در تبلیغ مصلحانه، بعضی از نیروهای رژیم حاکم نیز می‌توانند به مصلحان بپیوندند. در تبلیغ مصلحانه اگر رژیم عوض شود به صورت کوتاه‌مدت به جواب می‌رسند و مردم در آن تماشگر هستند اما در تبلیغ مصلحانه مردم کنشگرند. در تبلیغ مصلحانه، با وارد شدن شوک (داخلی یا خارجی) اعم از اپوزیسیون یا کشور خارجی، رژیم در مقابل، عکس‌العمل نشان داده و این عکس‌العمل باعث ایجاد فضای امنیتی در کشور می‌شود. تبلیغ مصلحانه، به صورت شوک درون‌زا است اما شوک خارجی به صورت برون‌زا است. مثلاً در تبلیغ مصلحانه، می‌توان از روش دکتر شریعتی نام برد و در تبلیغ مصلحانه از گروه‌های چریکی. مثلاً حمله آمریکا به عراق شوک برون‌زا است و اگر تبلیغ مصلحانه بود قطعاً نتایج بهتری حاصل می‌شد و اینقدر هزینه نیز پرداخت نمی‌شد.

در تبلیغ مصلحانه امکان تصحیح وجود ندارد اما چون تبلیغ مصلحانه، به صورت تدریجی است امکان تجربه وجود دارد و با سعی و خطا امکان تصحیح به وجود می‌آید.

در تبلیغ مصلحانه نتیجه مشخص نیست و ممکن است به دیکتاتوری ختم شود، اما تبلیغ مصلحانه به دموکراسی نزدیکتر است. تبلیغ مصلحانه نسبت به تبلیغ مصلحانه شکننده‌تر است اما بعضی‌ها ممکن است در تبلیغ مصلحانه خسته شوند که شعار به بن‌بست رسیدن اصلاحات توسط بعضی از اصلاح‌طلبان نمونه‌ای از آن است.

به هر حال روش‌های اصلاح‌طلبانه، روش درستی است و اگرچه به ظاهر اصلاح‌طلبان شکست بخورند، روش‌های اصلاح‌طلبانه ادامه خواهد داشت.

تئوریسم و سلا‌ح‌های کشتار جمعی- آژانس بین المللی انرژی

دلایل تاخیر در راه اندازی نیروگاه اتمی بوشهر، از دید یک کارشناس

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

اسدالله صوری، معاون رئیس سازمان انرژی اتمی ایران که مسئول پروژه نیروگاه بوشهر است، در کنفرانسی مطبوعاتی در روز گذشته یکشنبه 22 اوت گفت: هفت ماه پس از آنکه روسیه کلید بهره برداری از نیروگاه بوشهر را به ایران تحویل دهد، این نیروگاه شروع به کار خواهد کرد. او افزود هزینه نهایی این طرح از یک میلیارد دلار تجاوز می‌کند. الکس وطن خواه کارشناس مرکز دفاعی جینز، درباره علت این تاخیر به رادیوفردها می‌گوید که تهران و مسکو نتوانستند راجع به این همکاری‌های اتمی شان قیمت بگذارند، یعنی روسها پولی که می‌خواستند از ایرانها تاحال نتوانستند بگیرند. وی می‌گوید به نفع ایران است که این همکاری ادامه داشته باشد و این برنامه در سال 2004 میلادی تمام نشود. آقای وطنخواه می‌گوید که ادامه این همکاری در ضمن به نفع روسیه نیز هست، چرا که هم صنعت هسته ای روسیه به این پروژه وابسته است. وی می‌گوید که اگرچه نگرانی آمریکا از برنامه های هسته ای ایران به جا است، اما چون اطلاعات واشنگتن در مورد عراق درست نبود، اکنون به گفته های آمریکا در مورد ایران با قدری احتیاط نگرسته می‌شود.

نیما تمدن (رادیو فردا): ایران می‌گوید بهره برداری از نیروگاه هسته ای بوشهر تا سال 2006 میلادی صورت می‌گیرد. آن هم برای مصارف صلح آمیزی چون استفاده در برق، در همین حال ایالات متحده

آمریکا بار دیگر از روش ایران در پیگیری برنامه های هسته ایش ابراز نگرانی کرده و می گوید: ایران تا سه سال دیگر قادر به ساخت بمب اتمی خواهد بود.

شهران طبري (رادیو فردا): اسدالله صیوري، معاون رئیس سازمان انرژی اتمی ایران که مسئول پروژه نیروگاه بوشهر است، در کنفرانسی مطبوعاتی در روز گذشته یکشنبه 22 اوت گفت: هفت ماه پس از آنکه روسیه کلید بهره برداری از نیروگاه بوشهر را به ایران تحویل دهد، این نیروگاه شروع به کار خواهد کرد. او افزود هزینه نهایی این طرح از یک میلیارد دلار تجاوز می کند. الکس وطن خواه کارشناس مرکز دفاعی جینز علت این تاخیر را چنین توصیف می کند.

الکس وطن خواه (کارشناس مرکز دفاعی جینز): تهران و مسکو نتوانستند راجع به این همکاریهای اتمی شان قیمت بگذارند. یعنی روسها اینطور که من فهمیدم پولی که می خواستند از ایرانیها تاحال نتوانستند بگیرند و مشکل اقتصادی دارد این مساله. از نظر تکنیکی فکر نمی کنم مشکل آنچنانی باشد، ولی هم به درد ایران می خورد، همکاری ادامه داشته باشد و امسال در سال 2004 میلادی تمام نشود این برنامه، هم به درد روسیه می خورد، چون خیلی مهم است که بدانیم صنعت هسته ای روسیه به شدت وابسته است به این پروژه و ولادیمیر پوتین هم می دانیم که خیلی نزدیک است به این صنعت هسته ای و برای همین هم قدرت اقتصادی دارد و هم قدرت سیاسی دارد.

ش. ط: ظاهراً از همین رو است که اسدالله صیوري نیز در مصاحبه مطبوعاتی روز یکشنبه خود گفت: ما برای ساختن رآکتورهای اتمی قراردادهای بیشتری با روسیه داریم، اگرچه تعداد آنها هنوز معلوم نیست، ولی قطعاً قرار ما با روسیه برای ساختن بیش از یک نیروگاه است. این اظهارات بار دیگر به نگرانی ایالات متحده از برنامه های هسته ای ایران دامن زده است، به خصوص که آقای صیوري اعلام کرد دو کشور اروپا برای کمک به برنامه های هسته ای ایران ابراز علاقه کرده اند، با این حال از ذکر نام این دو کشور خودداری کرد. الکس وطن خواه می گوید: نمی توان به طور دقیق گفت این دو کشور اروپایی کدامند، اما قرار ایران با سه کشور اروپایی یعنی بریتانیا، فرانسه و آلمان آن بود که وقتی ایران درهای خود را به سوی بازرسی آژانس بین المللی اتمی باز کند و فعالیتهای خود را علنی سازد، این کشور با ایران برای توسعه برنامه های هسته ایش همکاری کنند. از سوی دیگر جان بولتن معاون وزارت خارجه آمریکا در امور کنترل تسلیحات روز پنجشنبه گفت ایران به سه کشور اروپایی گفته که ظرف یک سال آینده اورانیوم غنی شده در حد تولید سلاح هسته ای درست خواهد کرد و تا سه سال دیگر می تواند صاحب بمب هسته ای شود. آقای بولتن معتقد است این خود نشان دهنده آن است که ایران در مورد برنامه های هسته ایش حقیقت را نمی گوید. الکس وطن خواه معتقد است اگرچه نگرانی آمریکا از برنامه های هسته ای ایران به جا است، اما چون در مورد عراق اطلاعاتش درست نبود، اکنون به گفته هایش در مورد ایران با قدری احتیاط نگرسته می شود.

الکس وطن خواه: کشورهای اروپایی به خصوص ترسیدند فکر می کنند رئیس جمهور جرج بوش در آمریکا با اطلاعات بازی می کند و اطلاعات را سیاسی انجام می دهد، یعنی اطلاعات مستقل از واشنگتن بیرون نمی آید. این یک ترسی است که در پایتختهای اروپا شما در حال حاضر می بینید. آقای بولتن می گوید ایران سه سال دیگر اسلحه اتمی دارد. اگر همچین واقعیتی بود، آمریکا به احتمال قوی تک و تنها هم شده به دنبال ایران می رفت، ولی اینطور که به نظر من می آید منظور از این حرفهای آقای بولتن این است که می خواهند از اروپاییان کمک بگیرند که یک جبهه بین المللی علیه ایران درست کنند.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

برغم کشف برخی مدارک مبنی بر خروج مقتدی صدر از نجف: سخنگوی مقتدی صدر خبر خروج وی از شهر نجف و حضور در سلیمانیه عراق را رد کرد

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

شبکه خبری الجزیره از کشف برخی مدارک و شواهد مبنی بر خروج مقتدی صدر از شهر نجف خبر داد. به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از شبکه خبری الجزیره، این در حالی است که پیش از این احمد شیبانی سخنگوی مقتدی صدر در شهر نجف خبر خروج مقتدی صدر از شهر نجف و حضور در شهر سلیمانیه عراق را رد کرده بود.

شیبانی ادامه داد: ادعای فرار مقتدی صدر با هدف ایجاد یاس و ناامیدی در طرفداران وی گفته می شود.

وی افزود: حملات هوایی از شب گذشته تا امروز صدمات زیاد و خطرناکی را به دیوار غربی حرم علوی که به نام باب العماره شناخته می شود ایجاد شده است، همچنین چند خمپاره در حیاط مسجد امام علی علیه السلام برخورد کرده است.

عدنان الزرفی استاندار نجف پیش از این اعلام کرده بود که مقتدی صدر همراه با فرماندهان شبه نظامیان خود به شهر سلیمانیه در شمال عراق فرار کرده است.

روزنامه الصباح جدید چاپ بغداد نیز می نویسد: مقتدی صدر همراه با محافظان شخصی ومعاونان خود از حرم علوی به مدرسه دینی آخوندیه در مرکز محله الحویث در بخش قدیمی شهر نجف منتقل شده است.

قاسم داوود وزیر امور کابینه عراق نیز اظهار داشت که انتظار دولت برای دریافت تعهد کتبی از سوی مقتدی صدر درباره انحلال شبه نظامیان خود موسوم به جیش المهدی و ترک حرم علوی تا ابد طول نخواهد کشید.

وی ادامه داد: اصرار دولت عراق برای اخذ تعهد کتبی یا شفاهی از شخص مقتدی صدر درباره انحلال شبه نظامیان مقتدی صدر و خروج از حرم علوی به دلیل تناقض گفتارها میان معاونان صدر است و دولت بر پایان بحران در نجف تأکید دارد.

در همین حال موفق الربیعی مشاور امنیت ملی عراق در این باره گفت: دولت عراق تلاش دارد تا دور از مقابله نظامی و از طریق اعمال فشار بر مقتدی صدر، مسئله نجف را حل کند.

وی در گفتگویی با شبکه خبری ای بی سی آمریکا ادامه داد: ما با استفاده از تمام امکانات تلاش داریم تا از راه ها و جوانب مختلف بر مقتدی صدر اعمال فشار کنیم تا خروج شبه نظامیان مقتدی صدر از حرم علوی و شهر نجف، خلع سلاح این شبه نظامیان و شرکت در روند سیاسی تضمین شود.

الربیعی تأکید کرد: این اقدامات از وظایف دولت عراق برای گسترش حاکمیت قانون برنجف است. مشاور امنیت ملی عراق افزود: به دنبال راه های دیگری برای ادامه فشارهای بیشتری بر مقتدی صدر هستیم تا مسئولیت حرم علوی را به عالی ترین مرجع دینی تسلیم کند.

وی گفت: هشدار نخواهیم داد بلکه خواهان پیشرفت امور هستیم، به دنبال افزایش کشتارها نیستیم.

نجف شب گذشته و امروز شاهد سنگین ترین درگیری ها در چند روز اخیر بوده است

دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

به دنبال اوضاع متشنج و ناآرام روز گذشته در عراق، شهرهای نجف و کربلا امروز (دوشنبه) نیز شاهد افزایش درگیری های مسلحانه و تشدید حملات نظامیان آمریکایی بودند و اماکن مقدس در این شهرها از جمله حرم امام علی (ع) (مرکز درگیری های مسلحانه میان شبه نظامیان با نیروهای آمریکایی و پلیس عراقی بود).

در این روز اخبار مربوط به ترور نافرجام وزیر کشور عراق، اصابت چندین ترکش به حرم امام علی (ع) و خروج مقتدی صدر و طرفدارانش از نجف در صدر گزارش های مربوط به حوادث عراق بود.

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) استاندار نجف با تأکید بر خروج مقتدی صدر از شهر نجف، اظهار داشت: مقتدی صدر و فرماندهان لشکر مهدی شهر نجف را به مقصد سلیمانیه ترک کرده اند.

بااین حال روزنامه الصباح الجدید - چاپ بغداد - اعلام کرد: مقتدی صدر به همراه تعدادی از نگهبانان شخصی و دستیارانش از حرم امام علی (ع) (به یک مدرسه بزرگ مذهبی در مرکز منطقه الحویث در بخش قدیمی نجف منتقل شده اند).

این در حالی بود که رویتر از وقوع درگیری های بسیار سنگین و شدید در اطراف حرم امام علی (ع) در شهر نجف و اثابت چندین ترکش به صحن حرم علوی خبر داد.

این خبرگزاری همچنین گزارش داد: یک فروند هواپیمای AC-130 آمریکا امروز مواضع شبه نظامیان مقتدی صدر در نجف را هدف قرار داد.

مشاور سیاسی مقتدی صدر نیز اظهار داشت: نیروهای آمریکایی در حمله ی هوایی به شهر نجف، از بمب های خوشه ای استفاده کرده اند.

در همین حال شبکه ی تلویزیونی العربیه هم اعلام کرد که امروز 13 انفجار در نزدیکی حرم امام علی (ع) به وقوع پیوست.

از تکریت عراق نیز خبر رسید بر اثر حمله ی شبه نظامیان عراقی در این شهر یک مقطعه کار ترک کشته شد.

یک سخنگوی نظامیان آمریکایی در عراق در این خصوص اعلام کرد: در این حمله غافلگیرانه به جز مقطعه کار ترک دو عراقی نیز کشته شدند.

در همین حال پلیس تکریت نیز اعلام کرد که یک عراقی دیگر نیز در این حمله کشته شد.

هم چنین شب گذشته و در سنگین ترین شب درگیری ها در نجف، تانک های آمریکایی تا 800 یاردی حرم امام علی (ع) پیشروی کردند و یکی از فرماندهان شبه نظامیان گفت که دیوار غربی این حرم در اثر

آتش نیروهای آمریکایی آسیب دیده است.

در همین حال ایلاف با اشاره به آیت الله سیستانی و به نقل از یکی از اعضای هیات وزرای عراقی نوشت: دولت عراق به منظور تشکر از آیت الله سیستانی هیاتی را برای دیدار با آیت الله سیستانی و اطلاع از سلامتی ایشان به لندن اعزام کرد.

همچنین روزنامه ی الشرق الاوسط نوشت: سخنگوی مقتدی صدر اعلام کرد که تحویل کلید حرم امام علی (ع) به آیت الله سیستانی به حالت تعلیق درآمده است.

وی گفت: ما منتظر پاسخ آیت الله سیستانی درباره ی تشکیل کمیته ای برای ضبط اموال موجود در حرم هستیم و نمی دانیم که تحویل کلید تا چه مدت به طول می انجامد.

از سوی دیگر از عراق خبر می رسد که روزنامه نگار آمریکایی که یک هفته ی پیش در عراق ربوده شده بود، در شهر ناصریه آزاد شد.

خبرگزاری آسوشیتدپرس در این باره گزارش داد: میکا گارن، اندکی پس از آزادی، با شبکه ی تلویزیونی الجزیره مصاحبه کرد و یکی از مشاوران مقتدی صدر نیز گفت که این آمریکایی آزاد شده است.

مترجمی نیز که به همراه گارن دستگیر شده بود، آزاد شد.

همچنین وزارت بهداشت عراق امروز اعلام کرد، در درگیری‌های 24 ساعت گذشته در شهرهای نجف و کربلا 244 تن کشته و زخمی شده‌اند.

به گزارش روزنامه‌ی الایام - چاپ بحرین - وزارت بهداشت عراق اعلام کرد: در این درگیری‌ها 79 تن کشته و 165 تن دیگر زخمی شده‌اند.

این در حالی است که نیروهای آمریکایی نیز با صدور بیانیه‌ای اعلام کردند که سه تن از تفنگداران دریایی این کشور طی عملیاتی در استان الانبار کشته شده‌اند. در همین حال و با افزایش موج حملات در نجف سخنگوی کاخ سفید اظهار داشت: مشکل نجف مشکل دولت عراق است و این دولت باید خودش در جهت حل آن تلاش کند. اسکات مک کلان، سخنگوی کاخ سفید گفت: دولت عراق مسوول حل اوضاع نجف است.

* ترور نافرجام وزیر کشور عراق *

روزنامه‌ی بحرینی الایام نوشت: وزیر کشور عراق از یک ترور جان سالم به در برده است. این روزنامه‌ی بحرینی افزود: حادثه‌ی ترور فلاح نقیب، وزیر کشور عراق، در منطقه‌ی الخضراء در بغداد به وقوع پیوست. این روزنامه به جزئیات بیشتری از این خبر اشاره‌ای نکرد.

* ربوده شدن 3 تن از شخصیت‌های دینی برجسته‌ی نجف *

روزنامه‌ی الشرق الاوسط امروز گزارش داد: گروهی از افراد ناشناس مسلح، سه تن از شخصیت‌های دینی برجسته‌ی نجف را ربودند.

این روزنامه‌ی چاپ لندن افزود: ربایندگان، آیت‌الله العظمی مهدی خراسانی، آیت‌الله العظمی رضا المرعشی و حجت‌الاسلام مهدی حکمی را در نجف ربودند و بعد از ضرب و شتم، آنها را به محل ناشناخته‌ای منتقل کردند.

با این حال مشاور سیاسی عبدالعزیز حکیم گفت: هنوز خبر موثقی از ربوده شدن سه تن از افراد سرشناس حوزه‌ی علمیه‌ی نجف نداریم.

سیدمحسن حکیم در گفت‌وگو با ایسنا گفت: ما هم این خبر را شنیده‌ایم و در تماس با سیدعبدالعزیز حکیم آن را پیگیری می‌کنیم؛ اما هنوز خبر موثقی در این زمینه وجود ندارد.

* ادامه‌ی مخالفت‌های جهانی با حضور نظامیان آمریکا در عراق *

همزمان با تشدید خون‌ریزی‌ها و درگیری‌های امروز در نجف بیش از 93 شخصیت برجسته‌ی مسلمان، ضمن مخالفت با حضور نیروهای آمریکایی در عراق، از مسلمانان جهان خواستند از مقاومت در برابر نیروهای آمریکایی و برقراری حکومت عراقی در ماه ژوئن، حمایت کنند.

به نوشته‌ی روزنامه‌ی جنگ، شخصیت‌های مسلمان از 30 کشور جهان از آلمان تا اندونزی، در درخواستی که توسط دفتر حزب "اخوت اسلامی" مصر منتشر شده، گفته‌اند که هدف باید پاک کردن سرزمین اسلام از حضور اشغالگران باشد.

همچنین هزاران تن از مردم پاکستان در اعتراض به حوادث نجف، در کراچی دست به تظاهرات زدند. تظاهرکنندگان پاکستانی با سردادن شعارهایی، آمریکا و سیاست این کشور در قبال اسلام را محکوم کردند.

آنها در طول مسیر تظاهرات، پرچم آمریکا و عکس جورج بوش، رئیس جمهور آمریکا را به آتش کشیدند.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های صبح تهران: 2 شهریور

بی بی سی - دوشنبه 2 شهریور 1383 - 23 اوت 2004

روزنامه های صبح امروز تهران در حالی که از نامعلوم بودن تصمیم اجلاس هیات ریسه آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره فعالیت های هسته ای ایران نوشته اند، از زبان مقامات مسئول گزارش کرده اند که پروژه نیروگاه بوشهر دو سال دیگر به اتمام می رسد و ساخت نیروگاه های هسته ای دیگری هم در دستور کار دولت ایران قرار دارد.

شرق در گزارش اصلی خود، ضمن برشمردن بحران هسته ای ایران و روابط ایران و آژانس بین المللی انرژی اتمی، نوشته در نیروگاه بوشهر وضع به گونه ای دیگر است و همه تلاش می کنند تا نشان دهند که اوضاع عادی است و نیروگاه در موعد مقرر افتتاح خواهد شد.

با این همه، روزنامه **شرق** ادامه می دهد که فقط شش فصل از گزارش راه اندازی که باید کامل و به آژانس فرستاده شود آماده شده و هنوز گزارش به آژانس نرفته است در حالیکه این آژانس بین المللی انرژی اتمی است که باید در مورد راه اندازی نیروگاه بوشهر تصمیم گیری کند.

همشهری از زبان معاون نیروگاه های کشور از هزینه ساخت نیروگاه بوشهر خبر داده که در مقایسه با برآورد اولیه به دو برابر رسیده و در حالیکه پرونده فعالیت هسته ای ایران هنوز بسته نشده، بیش از یک میلیارد دلار سرمایه در این میان سرگردان مانده است.

به نوشته **اعتماد** نیز اسدالله صوری اعلام داشته که دست کم دو کشور اروپایی برای ساخت نیروگاه هسته ای در ایران ابراز تمایل کرده اند.

به نوشته **دنیای اقتصاد** سفیر ایران در روسیه هم گفته است به رغم تهدیدات آمریکا علیه روسیه، روس ها نیروگاه بوشهر را بدون هیچ مشکلی به اتمام می رسانند.

شرق گزارشی دارد درباره ادامه واکنش جهانی به سخنان وزیر دفاع ایران که در آن اشاره شده با آن که سخنگوی وزارت خارجه ایران گفته است که نظرات علی شمخانی در مورد حملات پیشگیرانه نظامی به درست منعکس نشده، اما تلویزیون الجزایر اعلام داشته که آن چه پخش شده عین گفته های وزیر دفاع ایران بوده است.

اعتماد از سخنان محمدرضا خاتمی، دبیرکل جبهه مشارکت، خبر داده که گفته است باید به هر نحو ممکن، از حمله ایراد سخنانی که تحریک کننده و نه بازدارنده است، از بروز جنگ اجتناب کرد. نماینده اول مجلس ششم، که در این دوره از راه یافتن به مجلس محروم شد، گفته است اگر سلاحی خود باعث بروز جنگ شود، دیگر نقش بازدارنده نخواهد داشت.

بخش مهمتر اظهار نظر تازه محمدرضا خاتمی از دید روزنامه های صبح امروز آن جاست که وی تاکید کرده که سیاستمداران باید میداندار حل و فصل مشکلات جاری کشور باشند و مسئولان نظامی نیز در جایگاه خود قرار گیرند، تا با درایت سیاسی و نه تدبیر نظامی، امور اصلاح شود.

جام جم در گزارشی از نجف نوشته پس از یک روز آرامش نسبی، روز گذشته به دلیل پاره ای ابهامات در حل بحران کنونی، این شهر بار دیگر دستخوش درگیری های پراکنده شد.

همچنین، براساس گزارش های رسیده به **شرق**، با به بن بست رسیدن مذاکرات سه جانبه بین طرفداران مقتدی صدر و دفتر آیت الله سیستانی از یکسو برای تحویل گرفتن حرم و با دولت موقت عراق از سوی دیگر برای خروج شبه نظامیان از نجف، نیروهای آمریکایی در اطراف حرم مستقر شدند و مواضع شبه نظامیان طرفدار مقتدی صدر را مورد حمله قرار دادند.

روزنامه **جمهوری اسلامی** برای سومین روز از حمله نیروهای زمینی و هوایی آمریکا به اطراف حرم امام علی خبر داده است.

با آنکه مقامات ایرانی در مقابل ادعاهای مقامات عراقی هر نوع ارتباطی را بین مقتدی صدر با ایران تکذیب می کنند، به نوشته **همشهری** نایب رییس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفته است که مقتدی صدر برای آزادی سرزمین خود معترض است و اعتراض وی هم معقول است به همین جهت جمهوری اسلامی باید از وی، که یک چهره ضداشغالگر می باشد، حمایت کند.

اعتماد از تحویلی دیگر در روابط ایران و عراق خبر داده و از زبان یک مقام مسئول در وزارت نفت از بصره خبر داده که بریتانیا با همکاری وزارت نفت عراق در مناطق مرزی استان خوزستان دست به اکتشاف نفت زده است.

اخبار فوق حکایت از آن دارد که ادامه روند موجود به حذف ایران از بازی عراق خواهد انجامید و روابط دو کشور همسایه را، که در مقطع کنونی بشدت نیازمند آرامش و اعتماد متقابل است، دستخوش تردید خواهد کرد.

تاکید رییس قوه قضاییه بر اینکه دولت و مجلس باید در تصویب قوانین و لوایح به مسجدها توجه داشته باشند، نظرسنجی یک خبرگزاری که نشان می دهد ۵۷ درصد مردم ایران آماده شده اند که در انتخابات آینده ریاست جمهوری شرکت کنند، و تکذیب خبر مربوط به پایین کشیدن پرچم بریتانیا در نمایشگاه مشهد از جمله خبرهایی است که در روزنامه های صبح امروز تهران منعکس شده است.